

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen II. De Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

82. *Donat quis beneficiarius infirmus alicui centum aureis, nec infra viginti dies moritur: num sit spolio addicendum? Respon-*
 Filiuc. *spondet Filiucius non præsumendum donatum esse mortis causa, ac proinde retineri posse.*

83. *Beneficiarius sub mortem donans affirmat se tantumdem ex patrimonio in pios usus expendisse, vel parcius viuendo sibi subtraxisse, quantum ex redditibus Ecclesiasticis tunc donat: an ei credendum? Credendum planè ex probabili sententia. Ad-*
 Filiuc. *dit Filiucius probabilius esse non posse cognatos defuncti ex bonis beneficij tantum sibi sumere, quantum beneficiarius ex suo patrimonio in pia opera exposuit.*

84. *An fructus male percepti, ex omissione horarum, ex malo titulo beneficij, ex incurso censura, & ex Simonia, spolia sint? Minimè; quia sub dominio beneficiarij nunquam fuere.*

85. *An distributiones. Quantumuis magnæ sint, spoliū non facere asserit idem Filiucius; horarum & Officiorum præmium speciale esse quis dubitet.*
 Filiuc.

EXAMEN II.

De statu Ecclesiastico circa materiam de
 Simonie vitio?

CAPVT PRIMVM.

Quid Simonia, & in quasnam personas cadat.

§. I.
 I.
 Simonia
 malitia.

Simonia quid? Dicitur nomen, à Simone Mago, qui primus in nouo Testamento hoc legitur crimine infectus. Sic definitio: studiosa voluntas emendi vel vendendi pretio temporali aliquid spirituale, vel annexum spirituali. Porro Simon ille Simoniam commisit contra ius diuinum tantum, non Ecclesiasticum, quod nullum tunc erat. Iure autem diuino prohibitam dico naturali nimirum, eo quod ratio lumine fidei edocta naturaliter quodammodo dictat, dona supernaturalia, cuiusmodi sunt gratia, Sacramenta, diuina Officia, & his similia sanctè esse tractanda, nec in temporales contractus deducenda.

2. *De eius malitia quæ? Profecit Simonie malitia Religi-*
 gioni

gioni aduersatur ex suo genere, vnde ex suo genere peccatum veniale est, & valde graue: quin probabiliter assero non dari in Simonia veniale peccatum ex materiae leuitate, sed tantum ex consideratione, vel ignorantia venialem negligentiam admixtam habente. Et quidem suppositis conditionibus, quae tam ex parte materiae, quam ex parte obiecti Simoniae reperiuntur in actione vendendi rem sacram, malitia rectè dicitur illi intrinseca: vnde dispensari in ea non potest, nisi mutata materia talis actionis, ideoque absolutè loquendo malitiam Simoniae à venditione talium rerum, de potentia ordinaria, & iuxta congruum prouidentiae modum, esse inseparabilem. Non semper iniustitiae malum cum Simonia coniunctum est; at semper adest malitia contra Religionem, irreuerentiae nimirum, & indebitae sacrarum rerum aestimationis.

3. *Quandonam autem admisceretur iniustitia?* Quando Simoniacus vendit actionem, ad quam ex officio tenetur: v. g. cum Parochus in Sacramentorum administratione, vel ratione solius spiritualitatis, temporale pretium accipit, vt si ratione consecrationis Calicis, vel Agni benedicti maius pretium acciperet, quam materia argenti, vel cereae elaboratae valeret.

4. *Recense personas, in quas vitium Simoniae cadere potest.* Profectò in primis Papa Simoniae peccatum contra ius diuinum committere potest: v. gr. si Ordines venderet pro pecunia, res sacras, doctrinam fidei, dignitatem ipsam Pontificiam, & iis similia.

5. *Potest ne Pontifex eam vitare?* Potest quidem multis modis: & in contractibus iure positio Simoniacis facile satis, siue quia lege illa non teneatur, siue quia secum dispensare potest, siue quia dare potest alteri beneficium, & recipere pecuniam veluti redempta pensione tota simul. Id certum assero, etiam si committeret Papa Simoniam, poenas non incursum.

6. *Quid de inferioribus?* Simoniaci esse possunt Praelati, & eorum ministri. Notarius non potest quidquam accipere, si pro officio suo stipendium sufficiens habeat; quod si accipiat, Simoniacus erit. Episcopus in Ordinibus conferendis, & in iudiciis caueat à Simonia.

7. *Aduocatus vendere potest patrocinium?* Potest quidem etiam in causa spirituali; quia ipsum patrocinium res spiritualis non est. Testis autem in causa spirituali si pro testimonio dicendo, aut aperienda veritate recipiat in pretium rem temporalem, Simoniacus erit.

8. An

§. 4.
In quas
nam
personas
cadit Si-
monia.

8. *An Episcopi in conferendis beneficiis labi in Simoniâ possunt?* Ita planè, recipiendo aliquid temporale pro institutione, collatione, resignatione, permutatione, vel alia provisione.

9. *Num ministri recipientes aliquid pro literis conscribendis Minimè; quia laborem temporalem vendunt.*

10. *Dantes autem familiaribus pecuniam, ut à Prælato gratiam per eos obtineant, erunt ne Simoniaci?* Ita quidem, et etiam ipsi mediatores, nisi tantùm facilem aditum datorum tribuerent, ut ipse petat à Prælato gratiam.

11. *Exprime queisnam modis Clerici Simoniæ labem incurrant.* Incurrunt si Ordines recipiant per pecuniam, si beneficia emant, vel Officia Ecclesiastica, si ministrent spiritualia pro temporalibus tanquam pro pretio, & modis similibus.

12. *Quid de Religiosis?* Religiosi tam ut Clerici, quam ut Religiosi Simoniaci possunt esse, v.g. si Religiosum recipiant pro pretio, vel conferant professionem pro pecunia, &c.

13. *De laicis denique quidnam?* Laici etiam infideles Simoniaci esse possunt, ut etiam Communitates, & Capitula: si actio, quæ fit simoniacè, à toto Capitulo, aut Communitate exerceatur.

CAPVT II.

Quotuplex Simonia, & quanam eius materia.

§. I.
*Simonia
triplex.*

14. *Simonia quotuplex est?* Triplex, Mentalis, Conventionalis, & Realis. *Mentalis* dupliciter accipitur: primo pro nudo proposito, seu desiderio committendi Simoniâ, & hæc nulla ratione cum externo actu coniungitur. Secundo accipitur pro illa actione quæ fit quidem mente Simoniacè, sed ex se & ex circumstantiis Simoniâ non profert, nec apparet exterius vlla Simoniæ labes. *Conventionalis* consistit in pacto, seu conventionem expressa vel tacita dandi, vel recipiendi temporale pro spirituali. Hæc Simonia distinguitur à Mentali ob conventionem externam, quam non includit mentalis. *Realis* est illa, qua res temporalis traditur, vel accipitur pro spirituali. Hæc incompleta dicitur, dum ex vna tantùm parte res traditur: completa autem, dum ex vtraque parte. Huic adhæret Simonia confidentialis realis, dum videlicet Beneficium reipsa renunciatur, vel confertur cum pro-

cto, vt sibi, vel alteri restituatur, vel vt sibi vel alteri pars tradatur fructuum. Præterea Simonia ficta committitur, dum quis exterius rem spiritualementem pro temporali promittit, vel rem temporalem pro spirituali absque animo tradendi, & se obligandi ad rem ipsam tradendam; & hæc non est verè Simonia, sicut fictum aurum non est aurum.

15. *Quanam Simonia materia?* Res aliqua sacra spiritalis, & supernaturalis. Hinc colligo committi Simoniam vendendo gratiam sanctificantem. Et vendendo Sacerdotem in titulu Sacerdotij, vbi quidem Spiritus sanctus si de iure non venditur, venditur de facto. Vendendo Christum committi potuit Simonia habita ratione vnionis hypostaticæ, vel donorum sacrorum & supernaturalium in Christo existentium. Item & Eucharistia tam ratione contenti, quam specierum consecratarum est Simoniæ materia, sicut Sacramenta, aut Sacramentalia, & Reliquiæ. Secus dicendum de misericordiæ operibus externis, videlicet de actionibus, & obsequiis sepeliendi mortuos, visitandi infirmos; quia huiusmodi opera non sunt res sacræ, sed naturales. Præterea Simonia committitur dando pecuniam pro Missæ Sacrificio, non titulo eleemosynæ, aut congruæ sustentationis, & laboris. Et vendendo Rosarium maiori pretio, ex eo quod reliquias sanctorum attingerit. Et accipiendo aliquid temporale pro Sacramentis, vt sunt quid constat ex materia & forma; quia vt sic sunt res sacræ: non autem recipiendo aliquid pro materia remota Sacramentorum, v. g. pro pane, vino, oleo. Et Ceremoniæ, Benedictionesque sacræ seu Sacramentalia tam transientia, quam permanentia sunt materia Simoniæ. Et functiones Ordinum tam maiorum, quam minorum prima tonsura, Officia diuina, orationes priuatæ, & exequiarum vel funerum spirituales actiones, v. g. recitatio, & cantus Psalmorum. Cantor tamen tanquam laicus canens pretio accepto, vel promisso, non incurrit Simoniæ labem.

§. 2.
Materia
Simoniæ.

16. *Aliqua spectatim in questionem adducam: an pro Sacramentis recipi, vel dari possit pecunia absque Simonia?* Pecunia tradi potest non pro ipsis Sacramentis, vel eorum administratione, sed ad remouendum impedimentum, vel ad redimendam iniustam vexationem, dum grauis viget necessitas illa Sacramenta recipiendi. Imò Sacramentum accipi potest traditâ pecuniâ, etiam quando administrans pretium petit tanquam præmium administrationis, modò petens pretium pro Sacramento, non petat illud in Christianæ Religionis contemptum.

17. *An Simoniacus sit vendens sepulturam?* Probabiliter existimo committi Simoniam, si pretium exigatur pro ipsa terra communi sepulturae fidelium deputata: non autem si in venditione habeatur ratio loci honoratioris ob rationem, & respectum aliquem temporalem.

18. *Committitur ne promittendo, vel dando temporale alicui, ut opus spirituale praestet?* Committi assero: quia spirituale pro temporali acquiritur. At qui tradit aliquid alteri, ut peccatum vitet, vel ut opus spirituale faciat, pro solius operantis utilitatem, relicta illi facultate & libertate tale opus faciendi, non inficitur Simonia, nec alia ratione peccat peccato scandali periculo: siue tale opus sit consilij, siue supererogationis, siue praeccepti.

19. *Simoniam committit accipere pecuniam pro abstinendo à bono opere?* Minimè, si opus sit naturale, & non pertineat ad Religionem. Imò ommissio actus spiritualis, vel pravi operis, quod quis facturus erat, in rigore loquendo, non est Simoniae materia: sicut neque accepta pecunia occultans peccatorem committit Simoniam.

20. *Venditio scientiae & doctrinae, id est docere ratione praestata, est ne Simoniacum?* Scientiae & doctrinae etiam miraculose obtentae actum vendi posse affirmo: posseque pretium iustum taxari habita ratione qualitatis personae. Quare docens Theologiam praevia pecunia, & praebens consilium in eadem facultate etiam si ad alterius pacandam conscientiam tendat, Simoniae labem non incurrit.

21. *An Concio sit Simonia materia?* Est, si ipsa per se spectetur; at si labor & sustentatio concionatoris, potest in pretium deduci.

22. *Quid de Beneficijs?* Simoniae materia sunt permutatio, venditio, resignatio, pensio beneficij propria auctoritate, & illegitimè facta. Item Episcopus, seu beneficij collator nihil exigere potest ob beneficij collationem, licet id facere intendat temporalis incommodi intuitu. Potest tamen Episcopus separatus à sua dignitate Ecclesiam sui iuris aliquid exigere in antiqui iuris recognitionem.

23. *Num materia Simoniae non solum sint res sacrae, & spirituales secundum se, verum etiam illa, quae spiritualibus sunt annexa?* Annexum antecedenter spirituali ut sic, est Simoniae materia: secus si per se spectetur. Ius patronatus inter annexa spiritualibus antecedenter annumeratur, & ut sic vendi non potest. Idè assero de ipsa praesentatione, seu actu praesentandi, quia est actio spiritualis. Porro annexum spiritualibus committit

mater, vel consequenter est Simonia materia, ergo vendi non potest absque Simonia; sequitur enim naturam principalem, cui annexum est. Ideo beneficiarius resignans alteri beneficium non potest quidquam exigere ab eo, cui beneficium confert, etiam si intendat aliquid exigere ratione fructuum. Et beneficiarius resignans beneficium ratione fructuum pretio accepto, Simoniam incurrit.

24. An permutatio rei spiritualis cum alia spirituali praeiudicet Simoniaca sit? Minimè, secus si fiat permutatio rei spiritualis cum alia spirituali, cui adnexa temporalis est.

25. Num omnia beneficia Ecclesiastica sint materia simoniae? Omnibus beneficiis, quae propriè talia sunt, id inpetitur, ac absque Simonia vendi possunt. Unde colligitur. Praesimonia, cum sint hodie vera beneficia, Simoniae materiam esse. 2. Commendas Clericales siue perpetuas siue temporales, siue dentur ob utilitatem Ecclesiae commendatae, siue in fauorem commendatarij: non ita commendas militares, si per se spectentur, quamuis illicitum sit eas vendere directè & formaliter. 3. Coadiutorias eodem modo, similes enim sunt Commendis Clericalibus. 4. Hospitalia si sint Ecclesiastica beneficia, certum est vendi absque Simonia non posse. Si tantum habeant regimen temporale, & fundata alioquin Episcopi auctoritate sint, etiam probabile est vendi non posse tanquam Officia Ecclesiastica. 5. Ius patronatus materiam Simoniae esse contra ius diuinum. 6. Officium Sacristae, seu Thesaurarij etiam vendi prohibitum. Item officium Primicerij, qui auctoritatem habere solet ad minores Clericos instruendos, & ad dirigendum Chorum. Verùm horum officiorum functiones vendere Simonia non est.

26. Dixisti verè rem spiritualem cum spirituali commutari posse; quia res spiritualis pretij rationem habere non potest. At quod annexum est spirituali rei temporarium si commutetur cum re verè spirituali Simonia est, illud enim temporale cum spirituali commutaretur: rogo igitur an possit esse Simonia contractus positivum in permutatione rei spiritualis cum spirituali? Potest, v.g. in permutatione beneficiorum, & in aliis, quae prohibentur ab Ecclesia permutari religionis intuitu. Porro in beneficiis res est satis aperta; idemque esset in pactionibus rerum spiritualium, quae temporalia annexa habent consequenter, vt commutatio beneficij cum Vicaria ad nuntium amovibili: electio ad beneficium pro electione ad Vicariam illam: presentatio ad beneficium pro collatione eiusdem

676 *Moralis Theologia Tract. VI. Status,*
dem. Profectò extra beneficia permutatio spiritualium pro-
hibita non est, vt functiones sacræ inter se, vasa sacra cum
aliis vasis sacris, &c.

27. *Num Pensiones materia Simonia?* Pensio laicalis non
est Simonia materia contra ius diuinum, nec contra huma-
num: at probabilius est esse ex Curia stylo. Clericalis autem
quo iure materia non erat, est autem hodie de iure non
Pij V. In alium pro pecunia transferri non potest, nec pro-
pria autoritate redimi absque Simonia contra ius diui-
num: at Papæ autoritate potest. Idem dicendum de Pen-
sione Clericali stipendiaria; ea enim nec vendi potest, nec redi-
mi propria autoritate, & si vendi possint fructus pensionis
onere retento. Resignatio in fauorem tertij cum onere pen-
sionis, vel absoluta cum eo onere, materia Simonia est, nisi
fiat coram Papa.

CAPVT III.

*Quandonam id quod datur pro re spirituali,
existimetur habere pretij
rationem.*

28. *Quotuplex pretium?* Triplex, Munus scilicet à manu
à lingua, & ab obsequio. Munus à manu multiplex
est pecunia in quauis quantitate, res pretio æstimabilis, re-
missio debiti, mutatio pecuniæ, pensio, &c. Per munus à lin-
gua preces intelliguntur postulata à collatore rei spirituali
in suam vtilitatem, vel suorum consanguineorum, aut ami-
corum: sic enim habent rationem rei pretio æstimabilis dis-
tinctam à munere, à manu, vel ab obsequio. Et quidem quod
de precibus dictum est, locum habet in aliis verborum gene-
ribus, v. gr. intercessionibus, laudibus, adulationibus, signis
benevolentia, & honoris. Munus denique ab obsequio est
actio hominis ordinata ad commoditates corporis vel ani-
mi spectata in sua naturali perfectione, si de obsequio tem-
porali sermo sit.

29. *Expende, quandonam triplex hoc pretium Simoniam in-
ducit?* Omne munus ad manum iure positio prohibitum est
omnem Simoniacam efficiens commutationem. Munus à lin-
gua, seu preces secluso pacto non faciunt Simoniam, nec
enim pro se oblata, nec pro indigno, nec si precibus indi-
catur

atur vir potens ad impetrandum beneficium. Collator vero beneficii intendat obligare ad preces, Simoniacus est. Alia sunt genera verborum, aut benevolentiae signa si fiant ex pacto, vel promissione cum collatore, in fauorem eius, & utilitatem. Simonia erit: secus si pactum absit. Munus denique ob obsequio Simoniam potest inducere. v.g. beneficium dare ob facta obsequia in solutionem debiti Simonia est: secus si collator moueatur ex obsequiis ad dandum gratis beneficia. Et quidem obsequia, quae fiunt absque villo pacto expresso, vel tacito inter Aulicos & Praelatum, ita vt in Praelato nulla sit obligatio ex iustitia, remunerari beneficiis possunt; secus illa, quae solent etiam certo stipendio ex pacto tacito compensari. Spirituale obsequium exhibitum Simoniam non inducit, nisi vel resoluatur in temporale, vel pactum antecesserit ab Ecclesia prohibitum. Scio tamen pro beneficio obligari ad spirituale obsequium prohibitum esse. Profecto temporalis res Ecclesiae relinqui potest cum onere aliquid spirituale praestandi.

C A P V T I V.

De causis aliis à Simonia, excusantibus.

30. **R**egulas trade ad agnoscendum Simoniam in paciscendo, vel tribuendo aliquid temporale pro spirituali. Duas accipias. Prima ante ius acquisitum in beneficio, vel alia re spirituali non licet redimere vexationem, quae ius acquirendum impedit. Secunda, post ius acquisitum in beneficio, vel alio spirituali dono, iniustam vexationem redimere, quae pro illo tollendo infertur, Simonia non est.

31. *Ad hoc, ut licita sit redemptio vexationis iure acquisito, quoniam conditiones requiruntur?* Quatuor. Prima, vt ius certum, & indubitatum sit. Secunda, vt plenum, non ex parte tantum. Tertia, vt vexatio iniusta sit. Quarta, vt res quae datur pro vexatione tollenda, temporalis sit, non autem spiritualis.

32. *Igitur erit ne Simonia recipere pecuniam quis, vt non vexet?* Non nisi materia vexationis spiritualis sit. *Iniuste vexans tenetur ne ad restitutionem?* Ita planè. *Qui redimit vexationem iustam ante ius acquisitum committit Simoniam?* Proculdubio Simoniacus est. *Quis interdicit subornare electores: potest ne*

678 *Moralis Theologiae Tract. VI. Status,*
ab alio subornari? Subornator subornari potest data pecunia,
vt à corrupendis electoribus desistat. Potest dari pecunia,
indignus eligatur? Simonia non est. Si inter omnes eligibiles
vnus tantum dignus sit, licet vexationem redimere, ne eligatur
indignus? Licet planè; vt etiam si plures digni, sed vnus sit
dignior, licet vexationem redimere, ne minùs dignus elige-
tur. In electione tamen Papæ ius diuinum tantum seruandum
est, eaque, quæ specialiter prohibita non sunt.

33. *Est ne Simonia transactio, in qua remittitur ius spiri-*
tuale pro temporali? Ita planè tam in beneficiis, quam in aliis
materiis, vt iurisdictione spirituali, & rebus aliis sacris. At
ea, in qua compensetur ius spirituale per largitionem iuris
spiritualis proportionati de consensu partium, & in materia
non beneficiali, fieri potest. Ita si sit exorta controuersia in-
ter Episcopos de iurisdictione circa aliquam Ecclesiam,
transigere possunt, vnus habeat iurisdictionem, alius pro-
uisionem beneficiorum: vel vt alternis annis visitent, & re-
potiantur. Porro in materia beneficiali Superiorum autho-
ritas requiritur; vt Episcopi, qui etiam ex paterna prouidentia
& mero arbitrio imponere potest pensionem temporalem,
etiam ad vitam pensionarij: multo magis pensionem spiri-
tualem, quæ onus temporale non est. Alij etiam (ex probabili
sententia) tanquam amicabile compositores id possunt;
vt etiam tanquam iudices, & arbitri priuati, modò Clerici
sint.

CAPVT V.

De Pœnis Simoniaci.

34. **P**recor Simonia pœnas post Extranéantem Pauli II.
ipso iure incursas expendas. Prima est excommunica-
tio, quæ tantummodo pro reali Simonia vtraque ex parte
completa incurritur: non solum autem per Simoniam con-
tra ius diuinum; verum etiam per eam, quæ contra ius hu-
manum, est suspensio, qua Capitulum ab omni actu Capitu-
lari, quod iurisdictionem, vel Ecclesiasticam administratio-
nem requirat, interdicatur: recipientes Ordines ab execu-
tione Ordinum suspenduntur: conferentes à collatione quo-
cumque Ordinum prohibentur, etiam primæ tonsuræ, & ab
executione omnium munerum Pontificalium: additur etiam
specialis

*es, nisi aliud ea verbis legis constaret, et
contribitur*

specialis pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ: & si contra suspensionem, aut interdictum fiat, incurretur suspensio ab administratione Ecclesiæ, & suorum omnium beneficiorum fructu. Tertia est irritatio aliquarum actionum. Et quidem actiones sacræ simoniacè factæ validæ sunt, v. gr. Ordinatio, collatio Sacramentorum, consecratio Ecclesiæ, vel altaris, professio Religionis & similes actiones: item Ecclesiasticæ iurisdictiones, præter prouisiones beneficiorum, & actiones ordinatas ad conferenda beneficia, vel officia Ecclesiastica; non sunt irritæ redditæ. Res item sacræ acquisitæ per Simoniam validè possidentur, vt emptio Calicis, reliquiæ, iurispatronatus, officium Ecclesiasticum, & similia. Ipsa etiam beneficia Ecclesiastica secluse iure Ecclesiastico validè acquiruntur ex solo naturali iure: sed ex positio acquiruntur inualidè, ita vt Simoniacus teneatur beneficium vnà cum omnibus fructibus perceptis, vel sua culpa sponte non susceptis dimittere ante omnem sententiam, etiam in conscientia deductis expensis necessariis in eis colligendis.

35. *Incurruntur ne pœna statim ac Simonia committitur?* Incurruntur statim: & licet ex probabili sententia ex sola traditione rei spiritualis incurri possint, & incurrantur de facto: tamen ex probabiliori & magis in praxi recepta, requiritur etiam, vt res temporalis tradatur: censura non retrahuntur ad diem traditionis vnus rei, sed statim atque secunda res traditur, & completur Simonia, contrahuntur.

36. *Tenetur ne Simoniacus restituere pretium?* In venditione iniusta de iure naturæ tenetur: quod quidem pretium restituendum est ei, qui dedit, secluse contrario iure positio. Si venditio iniusta non sit, ex natura rei non est obligatio restituendi pretium: at iure Ecclesiastico restitui debet Ecclesiæ beneficij, in cuius iniuriam Simonia commissa est, vel pauperibus, vbi id obtinisset consuetudo.

37. *Quid de Dispensatione Simonia?* In Simonia quidem non datur dispensatio quoad culpam: quoad pœnam autem à censura excommunicationis solus Papa absoluit, & ij, quibus per priuilegia conceditur. In suspensione contra Simoniacum in Ordine solus Papa dispensat, vt ad superiores Ordines ascendere possit. Sicuti etiam vt inferiores exerceat. Idem assero de suspensione imposita regulari Conuentui ob Simoniacam receptionem; est enim Papæ reseruata, & eius indiget dispensatione. Interdictum autem in duplici casu latum, vel contra ordinantes Simoniacè, vel contra recipientes beneficia quæcumque, vel pensiones, & similia in confiden-

tiam. Vtrumque Papæ referuatur. Priuilegiati tamen ab eo possunt absoluere. Denique dispensatio quò ad alias pœnas ad Papam pertinet, v. gr. quod collatio validetur, vel fiat prouisus habilis ad illud, vel ad aliud Beneficium.

38. *Quid si Simonia sit occulta?* Negotium potest confici per S. Pœnitentiariam: si autem publica, ad Papam per viam Datarie recurrendum.

CAPVT VI.

Praxis circa materiam de Simonia ex Societate IESV Doctoribus.

Suar.

39. **A**N peccatum Simonia admittat materia paruitatis? Negat Suarius de Relat. tom. 1. lib. 4. cap. 3. num. 5. quia cum res spiritualis pretio datur, grauius illa contemnitur. Alij asseruere eam materiam, quæ excusat à mortali peccato furti, excusari etiam à mortali Simonia. Suario hæresco; quia si ex paruitate pretij paruitatem criminis velis arguere, nihil planè quo vilis est pretium, eo magis res spiritualis vilipenditur, & conculcatur.

Sanch.

40. *Temporale datur non tanquam pretium rei spiritualis, sed vel ante collationem ad excitandum animum collatoris, vel postea gratitudinis ergò: an Simonia?* Sanchez opusc. tom. 2. lib. 2. cap. 3. dub. 2. 3. num. 7. & 8. negat. Vnde si v. gr. quis inseruiat Episcopo ad impetrandum beneficium ex beneuolentia, & gratitudine: & Episcopus hoc titulo familiari suo conferat, etiam si explicet se illud præstitisse ad exonerandum se huiusmodi obligatione, neuter est Simoniacus.

Turr.

41. *Quis promittit Antonio, se daturum eleemosynam Petro, vel Hospitali, si sibi impetret beneficium, idque solum ad excitandum eius animum? Afferit Turrianus in select. part. 2. d. 16. dub. 3. Simoniam non esse, quemadmodum, quum aliquid promittitur infideli, si ad fidem conuertatur.*

42. *Scio, non esse Simoniacum, qui dat aliquid temporale tanquam pretium rei temporalis ordinata ad spiritualem, aut illi connexa: rogo, an sit Simoniacus casuum conscientia Magister accipiens stipendium pro declarato casu? Non, si fiat per modum instructionis, & non per modum exhortationis: etiam si petatur ad conscientiam pacandam; quia hoc*

hoc per accidens, & consequenter. *Suar. citat. cap. 18. Suar. num. 19.*

43. *Pro intercessione ad beneficium potest aliquid dari, sine Simonia suspitione?* si (v.gr.) aliquid das Antonio vt intercedat apud Petrum collatorem beneficij, Simoniacus es. Si autem das aliquid Iohanni vt apud Antonium intercedat, vt ipse Antonius apud collatorem tuus intercessor existat: ex *Vasq. Vasq.* sententia (quem citat, & sequitur *Sanchez. dub. 26. num. 7.*) à Simoniae periculo liberaris; quia illa intercessio remota est merè temporalis. Moneo, aliquos apud Sanctum docere, Simoniam illam, quæ committeretur, soluendo pretium intercessori immediato, esse solius iuris humani, non diuini, vel naturalis; quia hæc etiam intercessio temporalis est.

44. *Commutatio rerum spiritualium inter sese, Simonia est. Unde quaesierim, si vocales cuiusdam Religionis conueniant inter se se: Elige me in Prouincialem, aut Generalem, & te eligam in Abbatem, aut Priorem, Simonia sint rei?* Aliqui asseruere, putantes Prælaturas beneficiorum nomine efferri. At *Sanchez. Sanch. dub. 44. cap. 4.* negat Prælaturas hæc esse beneficio in eo rigore, vt nomine beneficij in lege hac pœnali comprehendi censendæ sint.

45. *An pœna, de quibus supra, in omni Simonia incurrantur?* Sancio cum *Sanctio dub. 108. num. 3.* non incurri in Simonia iure tantum humano prohibita, qualis est Simonia in permutatione beneficiorum inter duos beneficiarios propria auctoritate facta, cum reservatione pensionis. Nec si non habens ius in re ad beneficium redimat vexationem, dando pretium electori, ne sibi præferatur indignus. Nam licet hic sit Simoniacus, probabiliter edocet *Sanchez,* esse solius iuris humani Simoniam. *Sanct.*

46. *Cuinam restituendum est pretium pro Simonia in Ordine, beneficio, aut Religione?* Ecclesiæ, cui facta est iniuria, vel pauperibus, auctore D. Thom. At cum *Sanchez. Sanch. dub. 114. num. 11.* putarim, ante Iudicis sententiam restituendum esse pretium illud danti, qui à se dominium abdicare non censetur, nisi vt in recipientem transferat; quod si hic recipere non potest, dominium permanet penes ipsum, nec restituendum Ecclesiæ ob legem pœnalem; quia hæc ante sententiam, non obligat. Profectò cum vtraque sententia sit probabilis, potest quis tuta conscientia restituere danti, aut Ecclesiæ, aut pauperibus. *An & retinere sibi, si pauper est? Sanchez. Sanch. affirmat.*

47. *An possit aliquid temporale accipi à Cancellario Episcopi, ratione laboris? Tenetur gratis dare facultatem concionandi, audiendi Confessiones administrandi Sacramenta, deferuendi beneficiis, sepeliendi cadauera in Ecclesia, celebrandi Missas, colligendi elemosynas, mandataque publicandi eos, qui primam tonsuram accipere, aut ordinari uoluerint. Pro aliquibus aliis scripturis, v. gr. pro literis collationum, institutionum, seu prouisionum beneficiorum vacantium per obitum, vel resignationem, pro literis dimissorialibus, pro approbatione tituli patrimonij, aut beneficij, pro licentia absentandi se ab Ecclesia, & aliis similibus, si nullum salarium sibi fuerit assignatum, potest congruam mercedem laboris accipere.*

48. *Est ne Simonia aliquid dare pro labore suscepto etuulo, & redeundo ad beneficij collationem, vel in compensationem alicuius damni, quod inde patitur, aut alicuius lucri, quod amittit*

Suar. Non esse, Suarez asserit.

49. *Num liceat de huiusmodi pretio pacisci? Existimo cum Valentia eo modo, quo licet temporale accipere pro spirituali sine Simonia, licere etiam de hoc ipso pacisci.*

50. *Facta beneficij collatione, impeditur quis iniuste ab eius possessione: potest ne hanc vexationem pretio redimere? Affirmatiuè cum Sanchez respondeo.*

51. *Scio pœnas Simoniacorum esse restitutionem pretij, resignationem rei spiritualis, cum potest, excommunicationem, suspensionem ab Ordine & beneficio, infamiam, inhabilitatem ad beneficium Simoniacè acceptum, priuationemque omnium beneficiorum etiam iuste acquisitorum: rogo an mentales Simoniaci has pœnas incurrant? Respondeo ex Busæo duplicem esse mentalem Simoniam, vel qua quis cupit emere, vel vendere rem spirituales, & non facit: vel qua quis cupit emere, aut vendere, & facit, sed sine vlllo pacto adiuncto. Igitur prima Simonia non incurritur pœna: secunda etiam ex communione sententia nec in interno neque in externo foro ad vllam pœnam iuris obligatur; quia in cap. fin. de Simon. Gregorius XI. docet mentales Simoniacos non teneri ad restitutionem.*